

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA BANOVIĆI**

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE BANOVIĆI ZA PERIOD
2026. – 2028. GODINA**

Banovići, juni 2025. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD
2. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE
 - 2.1. Ekonomski rast
 - 2.2. Tržište rada
3. SREDNJOROČNA FISKALNA POLITIKA
4. POLITIKA PRIHODA ZA NIVO TUZLANSKOG KANTONA
5. BUDŽETSKI PRIORITETI ZA PERIOD 2026. – 2028. GODINA
6. PRIHODI BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI
 - 6.1. Porezni prihodi
 - 6.2. Neporezni prihodi
 - 6.3. Tekući transferi
 - 6.4. Rizici po projekcije prihoda
7. RASHODI BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI

Na osnovu člana 15., 16., 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br.: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25), Načelnik općine Banovići donosi:

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI ZA PERIOD 2026. – 2028. GODINA

1. UVOD

Srednjoročno planiranje budžeta je proces u kome se pripremaju procjene planiranja potrošnje i projekcije prihoda za srednjoročni period (za narednu budžetsku godinu i dvije nastupajuće). Srednjoročno planiranje je kontinuiran proces koji počinje srednjoročnom ekonomskom i fiskalnom prognozom, a završava se odobrenim konačnim budžetom i budućim procjenama.

Ključni cilj Dokumenta okvirnog budžeta (DOB) je da postavi makroekonomske, fiskalne i razvojne politike u središtu procesa planiranja i izrade budžeta, imajući u vidu činjenicu da je godišnji budžet jedan od osnovnih instrumenata kojima se realizuju ciljevi srednjoročne razvojne strategije općine.

Dokumentom okvirnog budžeta je prikazan sveobuhvatan okvir planiranja prihoda i primitaka i rashoda i izdataka.

U DOB-u za period 2026.-2028. godina su navedene gornje granice rashoda za 2026. godinu za svakog budžetskog korisnika. Usvajanjem ovog dokumenta, od budžetskih korisnika se očekuje da pripreme svoje detaljne zahtjeve za budžet 2026. godine u skladu sa ovim granicama.

U skladu sa odredbama člana 17. Zakona o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine, Dokument okvirnog budžeta općine Banovići (DOB) za period 2026. – 2028. godina urađen je na osnovu sljedećih dokumenata Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona:

- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Tuzlanskog kantona za period 2026. – 2028. godine, broj: 02/1-11-17830/25 od 10.06.2025. godine,
- Makroekonomski pokazatelji za period 2023. – 2028. godina Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), mart 2025. godine,
- Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2025. godinu i projekcije za period 2026. – 2028. godina, broj: 07/1-11-17831-3/25 od 02.06.2025. godine,
- Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih poreza za 2025. godinu i period 2026. – 2028. godina, broj: 05-11-40-RPP-1/25 od 10.06.2025. godina, dostavljenih od JU Direkcija regionalnih cesta Tuzlanskog kantona.

Srednjoročno planiranje budžeta zahtijeva maksimum zalaganja i disciplinu svih strana uključenih u budžetski proces, počev od Općinskog načelnika i nadležnih općinskih službi i Općinskog vijeća.

Služba za budžet i finansije općine Banovići dostavlja i predlaže općinskom Načelniku da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta općine Banovići za period 2026.-2028. godine, kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u općini Banovići za fiskalnu 2026. godinu.

2. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost. Makroekonomska stabilnost ostvarit će se efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i unutrašnje revizije te razvojem makroekonomske statistike.

U ovome poglavlju riječ je o najnovijim makroekonomskim kretanjima u BiH, Federaciji BiH i Tuzlanskom kantonu, s fokusom na 2024. godinu, kao i o projiciranom makroekonomskom okviru za naredni srednjoročni period. Korišteni historijski podaci, koji su ujedno bili i osnov za izradu makroekonomskih procjena i projekcija, prikupljeni su od svih relevantnih statističkih institucija u zemlji, kao i ostalih relevantnih domaćih i međunarodnih institucija.

2.1. Ekonomski rast

Od početka 2025. godine inflatorni pritisci su počeli rasti uslijed rasta cijena hrane, povećanja učešća hrane u ukupnoj strukturi domaće potrošnje, te rasta cijena električne energije i usluga. Povećanje minimalne plate, od januara 2025. godine, dodatno je pojačalo inflatorne pritiske, uslijed čega je stopa inflacije značajno revidirana za 2025. godinu, u odnosu na jesenji krug srednjoročnih makroekonomskih projekcija. Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena revidirana je najviše za 1,7 procentni poen, na nivou od 3,5% u 2025. godini. Na osnovu trenutnih ekspertskih procjena, temeljem vrlo malog brojazvaničnih podataka, očekuje se da će ukupna inflacija slabiti u projekcijskom horizontu.

U ovom trenutku ne postoje momodelske, niti ekspertske procjene efekata povećanja minimalne plate, ali i svih ostalih plata, na potrošačke cijene ili cjenovnu konkurentnost proizvoda u Bosni i Hercegovini. Povećanja minimalne plate u oba entiteta rezultiralo je rastom prosječnih plata. Uslijed povišene inflacije i plate, djelimično, rastu zbog usklađivanja sa promjenama cijena, kako bi se nadoknadio akumulirani gubitak kupovne moći. Kako inflacija potiče zahtjeve za rast plata, tako i porast plata može povratno djelovati na inflaciju. Ovakvom dvosmjernom vezom dolazi do takozvane spirale cijena i plata, odnosno procesauzajamnog poticanja rasta cijena i plata, čiji intenzitet nije konstantan tokom vremena, nego zavisi i od ostalih faktora na tržištu. Preljevanje efekta rasta plata na druge sektore ekonomije može imati značajan uticaj na ukupnu inflaciju i dinamiku domaćeg tržišta rada, ali indirektno i na buduću ekonomsku aktivnost. Uočljivo povećanje minimalnih plata u 2025. godini može uzrokovati dalja povećanja plata u drugim sektorima kako bi se zadržala konkurentnost i privukli kvalifikovani radnici. Sa druge strane, nije realistično očekivati da će i zaposlenost rasti dosadašnjim stopama, imajući u vidu rast prosječne plate. Trenutno,

posebno je uočljiva veza između promjena u visini nominalne plate u djelatnostima sa najnižom prosječnom neto platom i cijenama usluga, koje znatno utiču na temeljnu inflaciju. Za prva dva mjeseca 2025. godine, CBBiH procjenjuje temeljnu inflaciju na 4,34%, a inflaciju u uslugama na 4,85%.

Prema trenutno raspoloživim preliminarnim statističkim podacima (statistika nacionalnih računa i kratkoročne statistike) za 2024. godinu u Bosni i Hercegovini je nastavljen trend rasta privredne aktivnosti. Naime, prema podacima BHAS-a za period januar-septembar 2024. godine (BDP, rashodni pristup, tromjesečni podaci) procjenjuje se da je realni rast BDP-a u Bosni i Hercegovini iznosio 2,5% u odnosu na isti period prethodne godine. Ova stopa ekonomskog rasta identična je ranijoj procjeni DEP-a o kretanju ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u 2024. godini koja je takođe iznosila 2,5%. Ako se pažljivije posmatra struktura ostvarenog rasta BDP-a u Bosni i Hercegovini može se zaključiti da je domaća tražnja (potrošnja i investicije) bila glavni nosilac ekonomskog rasta, dok je izvozna tražnja usljed pada izvoza i povećanja trgovinskog deficita imala negativan utjecaj na rast BDP-a. Naime, prema procjeni DEP-a za 2024. godinu rast finalne potrošnje iznosio je 2,6%, tako da je doprinos iste u rastu BDP-a iznosio 2,2 p.p. detaljnije posmatrano, registrirani rast privatne i javne potrošnje bio identičan i iznosio 2,6%, dok su doprinosi ukupnom ekonomskom rastu iznosili privatna potrošnja 1,7 p.p. i javna potrošnja 0,5 p.p. Ovaj rast privatne potrošnje omogućen je zahvaljujući određenom povećanju broja zaposlenih, povećanju plata i penzija, te povećanom prilivu doznaka građana iz inostranstva i usporavanju inflacije u zemlji u posljednjih nekoliko mjeseci. S druge strane, nešto viši nivo javnih rashoda na svim nivoima vlasti s ciljem zaštite životnog standarda građana u sklopu borbe protiv inflacije bio je ključni razlog povećanja javne potrošnje u zemlji. Pored finalne potrošnje, procjenjuje se da je pozitivan doprinos ekonomskom rastu ostvaren i u okviru investicija obzirom da su iste ostvarile rast od oko 8%. pored privatnih investicija koje čine veći dio ukupnih investicija u Bosni i Hercegovini (oko 85% ukupnih investicija), u 2024. godini značajan doprinos je ostvaren i u okviru javnih investicija obzirom na izbornu godinu.

S druge strane, za razliku od prethodnih godina, tokom 2024. godine, doprinos vanjskog sektora u ekonomskom rastu u Bosni i Hercegovini bio je negativan. Naime, prema trenutno raspoloživim međunarodnim statističkim podacima u zemljama EU došlo je do usporavanja ekonomskog rasta što se negativno odrazilo na vanjskotrgovinsku robnu razmjenu i u konačnici na ekonomski rast u Bosni i Hercegovini. Prema podacima Eurostat-a za 2024. godinu procjenjuje se da je stopa ekonomskog rasta na nivou EU27 iznosila svega 1,0%, dok su pojedine zemlje koje predstavljaju glavna izvozna tržišta za bh. proizvode kao što su Njemačka i Austrija zabilježile negativne stope ekonomskog rasta. Ovo usporavanje privredne aktivnosti negativno se odrazilo na vanjskotrgovinsku razmjenu u Bosni i Hercegovini u 2024. godini. Naime, Bosna i Hercegovina je nakon dvocifrenog rasta u prethodnih nekoliko godina, u 2024. godini zabilježila znatno slabije rezultate u okviru vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom. Smanjenje vanjskotrgovinske razmjene posljedica je smanjenja izvoza (naročito izvoza roba), dok je uvoz uvećan usljed jačanja domaće tražnje. Naime, prema procjeni DEP-a za 2024. godinu u Bosni i Hercegovini je registrovano smanjenje izvoza za 1,6%, dok je uvoz uvećan za 2,5% u odnosu na isti period prethodne godine. Ovakav trend kretanja izvoza i uvoza rezultirao je povećanje trgovinskog deficita, tako da je ukupni doprinos trgovinskog bilansa u ekonomskom rastu bio negativan.

Imajući u vidu navedeno u Federaciji BiH u tekućoj 2025. godini očekuje se skroman rast realne ekonomske aktivnosti od 2,7%, a za period 2026.–2028. godine prosječna stopa realnog rasta procjenjuje se na 3,1%.

Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), pri Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine izradila je makroekonomske pokazatelje na nivou Bosne i Hercegovine, koji se daju u slijedećem tabelarnom pregledu:

-Tabela 1. Makroekonomski pokazatelji za period 2023 – 2028

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Nominalni BDP u mil.KM	50.932	53.560	56.568	59.367	62.294	65.553
Nominalni rast u %	11,7	5,2	5,6	4,9	4,9	5,2
BDP deflator (prethodna godina=100)	109,6	102,6	102,9	101,9	101,7	101,8
Realni BDP u mil.KM (prethodna godina=100)	46.458	52.223	54.998	58.258	61.230	64.362
Realni rast u %	1,9	2,5	2,7	3	3,1	3,3
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	6,1	1,7	3	2	1,9	1,8
Potrošnja u mil. KM	43.658	45.749	48.053	49.897	51.880	53.673
Realni rast u %	1,3	2,6	2,1	1,8	2	1,5
Vladina potrošnja u mil. KM	9.548	10.044	10.426	10.791	11.223	11.615
Realni rast u %	2,1	2,6	1,8	1,7	2,1	1,6
Privatna potrošnja u mil. KM	34.111	35.705	37.627	39.106	40.657	42.057
Realni rast u %	1,1	2,6	2,2	1,9	2	1,5
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil. KM	11.519	12.665	13.475	14.229	15.233	16.402
Realni rast u %	12,1	8,1	4,5	4,1	5,6	6,2
Vladine investicije u mil. KM	1.487	1.681	1.798	1.969	2.127	2.339
Realni rast u %	7,6	9,7	3,9	7,2	5,8	7,7
Privatne investicije u mil. KM	10.031	10.984	11.676	12.260	13.106	14.063
Realni rast u %	12,8	7,9	4,6	3,7	5,5	5,9
Uvoz u mil. KM	27.798	28.761	30.218	31.477	33.127	34.924
Nominalni rast u %	-1,6	3,5	5,1	4,2	5,2	5,4
Realni rast u %	-1,3	2,5	3,6	2,6	3,6	4
Izvoz u mil. KM	21.931	21.960	23.097	24.157	25.666	27.429
Nominalni rast u %	-0,5	0,1	5,2	4,6	6,2	6,9
Realni rast u %	-1,2	-1,6	3,4	2,9	4,7	5,3
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,4	23,9	24	24,5	24,9	26
Bilans tekućeg računa u mil. KM	-1.157	-1.802	-2.063	-2.227	-2.344	-2.337
Rast u %	-42,2	55,8	14,5	8	5,2	-0,3
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-2,3	-3,4	-3,6	-3,8	-3,8	-3,6

IZVOR: DEP – mart 2025. godine

U posljednjem DEP-ovom dokumentu makroekonomskih projekcija se napominje da važnu odrednicu za ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u narednom periodu, pored internih dinamika, predstavljaju i ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU-27.

U Bosni i Hercegovini se očekuju nešto bolji rezultati kretanja izvoza u 2025. godini, u odnosu na 2024. godinu i to uslijed poboljšanja ekonomske aktivnosti sa glavnim trgovinskim partnerima. U skladu s tim, očekuje se povećanje ukupnog izvoza od 3,4%, pri čemu je očekivani rast izvoza roba 3,0% a rast izvoza usluga 4,1%. S druge strane, visok nivo domaće tražnje (porast potrošnje i investicije) rezultirao bi povećanjem ukupnog uvoza u Bosnu i Hercegovinu od 3,6%, pri čemu je očekivani rast uvoza roba 3,6% a uvoza usluga 4,2%. ovakva kretanja izvoza i uvoza u 2025. godini rezultirali bi blagim povećanje vanjskotrgovinskog bilanca od 4,3% uz negativan doprinos ekonomskom rastu od 0,5 p.p.

Obzirom da eksterne dinamike predstavljaju veoma važnu strukturnu odrednicu svih ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini, vrijedi istaći da će najnovija dešavanja imati odlučujuću ulogu za izgled ekonomskog rasta u zemlji u narednom periodu. Osim eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji tokom programskog perioda 2026.-2028. godina, predstavljat će i institucionalni kapacitet zemlje u provedbi strukturalnih reformi kako bi se ojačao doprinos internih dinamika u kreiranju istog. Daljnje usložnjavanje kako eksternih tako i internih dinamika bi imalo veoma negativne posljedice po bosanskohercegovačku ekonomiju i smanjila njen potencijalni rast. Imajući u vidu navedene kako eksterne tako i interne okolnosti, prema projekcijama DEP-a u osnovnom scenariju za period 2026.-2028. godina u Bosni i Hercegovini se može očekivati ekonomski rast sa prosječnom stopom ekonomskog rasta od oko 3,1% na godišnjem nivou (2026.3,0%, 2027.3,1% i u 2028. godini 3,3%).

Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaća potražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija. Naime, adekvatna provedba strukturnih reformi doveli bi do povećanja ukupne ekonomske aktivnosti u zemlji kroz povećanje ukupne proizvodnje, broja zaposlenih, povećanja investicionih ulaganja (privatnih i javnih), kao i prihoda od izvoza (roba i usluga). U osnovnom scenariju se očekuje da bi ova dešavanja u konačnici rezultirala povećanjem raspoloživog dohotka građana a samim tim i povećanjem privatne potrošnje koja će kao i prethodnih godina predstavljati ključni oslonac ekonomskog rasta. Tako se u periodu 2026 - 2028. godine očekuje prosječna stopa rasta privatne potrošnje od 1,8%. S druge strane, imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP-a u Bosni i Hercegovini i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u Bosni i Hercegovini tokom ovog perioda očekuje se postepena stabilizacija javnih finansija kroz smanjenje javnih rashoda i istovremeno povećanje javnih prihoda kako bi se ograničio rast javne potrošnje. Tako se u periodu 2026.-2028. godina očekuje prosječni rast javne potrošnje od oko 1,8% na godišnjem nivou. Ako se ima u vidu da bi tokom ovog perioda projicirana stopa ekonomskog rasta bila viša u odnosu na rast javne potrošnje, udio iste u strukturi BDP-a bi se djelimično smanjio na oko 18%. U ovom vremenskom periodu očekuje se da bi mjerama fiskalne politike dio sredstava iz tekuće potrošnje trebao biti kanaliziran u svrhu jačanja investicione potrošnje u Bosni i Hercegovini. Samim tim, uz poboljšanje poslovnog ambijenta, investicije bi za razliku od prethodnih godina mogle imati značajniji rast, a time i veći doprinos u očekivanom rastu BDP-a. U periodu 2026-2028. godine u Bosni i Hercegovini se očekuje povećanje

investicija po prosječnoj godišnjoj stopi rasta od oko 5,3% (2026: 4,1%, 2027: 5,6%, 2028: 6,2%). U ovom vremenskom okviru pored povećanja privatnih investicija koje čine većinski dio ukupnih investicija (oko 85% ukupnih investicija) kao što je to i ranije navedeno, očekuje se i značajniji doprinos javnih investicija. Smatra se da bi napredak u procesu evropskih integracija u kombinaciji sa unapređenjem poslovnog okruženja kroz reformske procese moglo povećati interes kako domaćih tako i stranih investitora za investiciona ulaganja u Bosnu i Hercegovinu. S druge strane, obzirom na strukturu i poziciju ekonomije Bosne i Hercegovine, smatra se da će javne investicije predstavljati nešto važniju polugu za podsticanje ekonomskog rasta u srednjem roku. Projekti u okviru izgradnje putne infrastrukture i energetske projekti, kao i raspoloživost sredstava kod međunarodnih finansijskih institucija bi uz adekvatnu i pravovremenu implementaciju istih mogli rezultirati godišnjim povećanjem javnih investicija od oko 7% za period 2026 do 2028. godina. Postepena stabilizacija u eksternom okruženju uz unapređenje industrijske baze i podizanje konkurentnosti u zemlji predstavljaju preduslov poboljšanja vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom.

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojima su u značajnoj korelaciji. Obzirom na visok nivo nepredvidivosti krajnjeg ishoda ekonomskih tokova, moguće su i značajne promjene u realizaciji projekcija javnih prihoda. Neizvjesnost u vanjskom okruženju prepoznata je kao izraženiji rizik po ostvarenje prognoziranog srednjoročnog ekonomskog rasta. Od domaćih rizika značajan potencijalni negativni utjecaj moga bi imati spor tempo provođenja ekonomskih reformi. Poseban akcenat se stavlja i na obavezu provedbe reformi domaćeg zakonodavstva u oblasti zelene energije do 2026. godine, čija kašnjenja bi u značajnoj mjeri mogla ugroziti ukupnu konkurentnost Bosne i Hercegovine, te dovesti do pada domaćeg bruto proizvoda.

2.2. Tržište rada

U 2024. godini u Bosni i Hercegovini je registrovan usporen rast broja zaposlenih lica. Prosječan broj zaposlenih u periodu od 01.01.-31.12.2024. godine je iznosio oko 855.800 i veći je za 0,7% u odnosu na 2023. godinu. Analiza broja zaposlenih lica prema područjima djelatnosti pokazuje da je usporen rast broja zaposlenih lica posljedica smanjenja broja zaposlenih lica u djelatnosti industrije. Suprotno, najveći doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini dala je djelatnost trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala. Prosječan broj registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini u 2024. godini iznosio je oko 328.600 i manji je za 5,8% u odnosu na isti period 2023. godine. Tokom 2024. godine nastavljen je trend uvećanja plata u Bosni i Hercegovini. Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini u 2024. godini iznosila je 1.381 KM uz nominalni rast od 9,4% u odnosu na 2023. godinu. Realni rast neto plate iznosio je 7,5% i praćen je umjerenim rastom inflacije.

Prema prvim raspoloživim podacima u januaru 2025. godine broj registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini je smanjen za 5% i iznosi 323.600 što ukazuje na postepen rast broja zaposlenih lica. Istovremeno prosječna neto plata je nominalno uvećana za 13,5% i iznosi 1.508 KM. Bitno je napomenuti da je početkom 2025. godine došlo do uvećanja najnižih plata u oba entiteta što doprinosi rastu prosječne neto plate. Projekcije na tržištu rada do kraja 2025. godine uglavnom su bazirane na očekivanom ekonomskom rastu u posmatranom periodu, odnosno ambijentu poslovanja koji determiniše nivo ekonomske aktivnosti. Pored toga, uzeta su u obzir i predviđanja i

projekcije određenih međunarodnih institucija koje bi mogle indirektno uticati na poslovno okruženje, a time i na razvoj dešavanja na tržištu rada prema projekcijama DEP-a u Bosni i Hercegovini u 2025. godini se očekuje nešto brži ekonomski rast od 2,7% što bi uticalo da se broj zaposlenih lica nastavi uvećavati u odnosu na prethodnu godinu (oko 0,9%) uz postepeno smanjenje stope nezaposlenosti. Pored toga, rast prosječne neto plate bi mogao iznositi oko 11%. Ipak, projekcije na tržištu rada zavise od rizika koji bi mogli značajno uticati na pretpostavljeni rast plata kao i broj zaposlenih lica.

Izrada srednjoročnog scenarija za period 2026-2028. godine u oblasti tržišta rada bazirana je na očekivanom ekonomskom rastu u posmatranom periodu, odnosno obimu potražnje, trgovine i investicija. Prema projekcijama DEP-a, u periodu 2026-2028. godine, u Bosni i Hercegovini se takođe očekuje brži ekonomski rast u poređenju sa prethodnom godinom. Uz bolje poslovne prilike stvorili bi se uslovi za nastavak postepenog rasta broja zaposlenih lica. Pretpostavljeni ekonomski rast bi se trebao odraziti na rast broja zaposlenih lica u mnogim djelatnostima. Kao i prethodnih godina, očekuje se da bi doprinos rastu broja zaposlenih lica mogao biti skromniji u javnom sektoru u odnosu na ostala područja djelatnosti. Najveći broj zaposlenih lica bi mogao ostati i dalje u oblasti trgovine i prerađivačke industrije koje ujedno zapošljavaju najviše lica (oko 38%). Generalno, uz povoljniju poslovnu klimu, kako u Bosni i Hercegovini tako i u okruženju, u periodu 2026-2028. godine očekuje se povećanje broja zaposlenih lica oko 1,2%-1,5% uz uvećanje neto plata od 5,2%-5,6%.

3. SREDNJOROČNA FISKALNA POLITIKA

Fiskalna politika, usklađena je sa mjerama Reformske agende u 2025. godini i narednom srednjoročnom periodu fokusirana je na podršci makroekonomskom rastu, u cilju povećanja fiskalnog prostora politikama koje promovišu dugoročni rast i suzbijaju sivu ekonomiju. Ključne aktivnosti prvenstveno podrazumijevaju djelovanje u pravcu stvaranja povoljnog i stabilnog poslovnog okruženja, atraktivnog za povećan priliv i domaćih i stranih investicija, kao glavnog generatora prognoziranog srednjoročnog makroekonomskog rasta. Provedbu planiranih aktivnosti i dalje prati nastavak reformi u cilju kreiranja stabilnog poreznog sistema i približavanja istog standardima Evropske unije.

Vlada Tuzlanskog kantona bit će usmjerena na oblikovanje fiskalne politike u cilju promovisanja konkurentnosti, povećanja efikasnosti javnog sektora te jačanja upravljanja javnim finansijama, kako na strani prihoda tako i na strani rashoda budžeta, kao i na pitanje povrata vanjskog duga. Prioriteti u oblasti porezne politike i javnih prihoda u FBiH, a koji će imati utjecaj na Tuzlanski kanton, za period 2026. – 2028. godina bit će orjentisani na nastavku aktivnosti izrade prijedloga zakonskih rješenja kojima će se doprinijeti osiguranju i očuvanju ambijenta pogodnog privrednom rastu, sa stabilnim i predvidivim uslovima poslovanja, te poboljšanju naplate javnih prihoda, kao jednog od osnovnih agregata za planiranje razvojnih, socijalnih i ostalih društvenih potreba i obaveza. Također, kao i u proteklom periodu, nastavlja se kontinuirano provođenje aktivnosti na pojačanom inspekcijskom nadzoru s ciljem poticanja poštivanja propisa u cilju poboljšanja porezne discipline, suzbijanja sive ekonomije, te postizanja efikasnije naplate javnih prihoda.

4. POLITIKA PRIHODA ZA NIVO TUZLANSKOG KANTONA

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate pozitivna makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojim su u značajnoj korelaciji. Kod nekih stavki, u cilju očuvanja fiskalne discipline, već unutar osnovnog scenarija uključeni su i procijenjeni efekti pojedinih visokih rizika po ostvarenje makroekonomskih prognoza. Projekcije su usko vezane za kretanje ekonomije u postpandemijskom periodu, kao i negativnim efektima političkih i sigurnosnih dešavanja na globalnom planu (Ukrajina, Bliski Istok itd.). Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o stanju inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

Srednjoročne projekcije prihoda za period 2026.-2028. godina prate pozitivne makroekonomske prognoze za navedeni period, ali istovremeno zadržavajući određeni nivo opreznosti i konzervativnosti u procjenama.

Kada je riječ o projekcijama prihoda od indirektnih poreza, iste su bazirane na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) iz aprila 2025. godine. Na osnovu srednjoročnih kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentitetskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima Federacije BiH, po godinama, zasnovana i na planu otplate vanjskog duga u periodu 2026-2028. godina.

Svaki neplanirani događaj u 2025. godini, koji se u značajnoj mjeri može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do vanrednog revidiranja projekcija prihoda.

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22) je detaljno definisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcije za ceste.

Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa trezora za nivo Tuzlanskog kantona u narednom trogodišnjem periodu su slijedeće:

-Tabela 2. -Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa za Tuzlanski kanton

Indirektni porezi (KM)	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.	Projekcija 2028.
Tuzlanski kanton ukupno (I + II + III)	548.058.858,00	587.109.613,00	621.276.308,00
I Kanton	448.213.749,00	480.150.255,00	508.092.477,00
II Gradovi / općine TK ukupno	78.554.056,00	84.151.257,00	89.048.418,00
III JU Direkcije regionalnih cesta Tuzlanskog kantona	21.291.053,00	22.808.101,00	24.135.413,00

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa Jedinostvenog računa za 2026. godinu za nivo Tuzlanskog kantona očekuje se u iznosu od 548.058.858,00 KM, od čega se na Kanton odnosi iznos od 448.213.749,00 KM, za gradove/općine iznos od 78.554.056,00 KM i JU Direkciju regionalnih cesta Tuzlanskog kantona iznos od 21.291.053,00 KM.

Projekcije prihoda od poreza na dohodak, uključujući zaostale obaveze po osnovu poreza na plaće, za nivo kantona su sljedeće:

-Tabela 3. -Projekcije prihoda od poreza na dohodak

Porez na dohodak (KM)	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.	Projekcija 2028.
Tuzlanski kanton ukupno (I + II)	161.076.947,00	170.067.086,00	179.690.769,00
I Kanton	97.684.496,00	103.136.530,00	108.972.776,00
II Gradovi / općine TK ukupno	63.392.451,00	66.930.556,00	70.717.993,00

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa Jedinostvenog računa za gradove/općine Tuzlanskog kantona očekuje se u sljedećim iznosima za period 2026.-2028. godina:

-Tabela 4. -Projekcije prihoda sa Jedinostvenog računa za gradove / općine TK u KM

Gradovi / Općine TK	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.	Projekcija 2028.
BANOVIĆI	4.185.440,00	4.483.664,00	4.744.590,00
GRAČANICA	7.401.577,00	7.928.961,00	8.390.385,00
GRADAČAC	7.247.462,00	7.763.865,00	8.215.681,00
KALESIJA	6.192.991,00	6.634.259,00	7.020.338,00
KLADANJ	2.295.503,00	2.459.064,00	2.602.169,00
ČELIĆ	1.865.603,00	1.998.533,00	2.114.837,00
LUKAVAC	6.618.835,00	7.090.446,00	7.503.073,00
SREBRENİK	7.381.299,00	7.907.238,00	8.367.397,00
TUZLA	19.617.222,00	21.015.005,00	22.237.968,00
ŽIVINICE	10.808.331,00	11.578.455,00	12.252.260,00
DOBOJ ISTOK	1.825.046,00	1.955.086,00	2.068.862,00
SAPNA	1.898.048,00	2.033.290,00	2.151.616,00
TEOČAK	1.216.698,00	1.303.391,00	1.379.241,00
UKUPNO:	78.554.055,00	84.151.257,00	89.048.417,00

Prihodi od poreza na dohodak na nivou gradova/općina TK za period 2026.-2028. godina projiciraju se kako slijedi:

-Tabela 5. -Projekcije poreza na dohodak za općine TK u KM

Gradovi / Općine TK	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.	Projekcija 2028.
BANOVIĆI	3.698.284,00	3.904.695,00	4.125.652,00
GRAČANICA	5.598.745,00	5.911.226,00	6.245.728,00
GRADAČAC	4.364.383,00	4.607.971,00	4.868.725,00
KALESIJA	2.678.182,00	2.827.659,00	2.987.669,00
KLADANJ	1.943.835,00	2.052.326,00	2.168.462,00
ČELIĆ	1.005.184,00	1.061.286,00	1.121.342,00
LUKAVAC	6.275.231,00	6.625.469,00	7.000.388,00
SREBRENİK	3.670.393,00	3.875.248,00	4.094.539,00
TUZLA	23.543.658,00	24.857.693,00	26.264.329,00
ŽIVINICE	6.600.010,00	6.968.374,00	7.362.697,00
DOBOJ ISTOK	2.376.103,00	2.508.720,00	2.650.682,00
SAPNA	904.407,00	954.884,00	1.008.919,00
TEOČAK	734.036,00	775.005,00	818.861,00
UKUPNO:	63.392.451,00	66.930.556,00	70.717.993,00

5. BUDŽETSKI PRIORITETI ZA PERIOD 2026. – 2028. GODINA

Osnovna funkcija DOB-a općine Banovići za period 2026. – 2028. godina je da pored osiguranja fiskalne discipline budžetskih korisnika osigura alokaciju budžetskih sredstava u skladu sa strateškim prioritetima utvrđenim u Strategiji razvoja općine Banovići za period 2017. – 2027. godina.

Uspješnost razvoja Općine mjerit će se sposobnošću da se prevladaju uočene slabosti i prijetnje bržem rastu, ali isto tako će se iskoristiti razvojni potencijali koji nesumnjivo postoje. U tom smislu predložena su sljedeća strateška i dugoročna opredjeljenja općine:

- Održiv ekonomski razvoj
- Razvoj inkluzivnog, prosperitetnog i modernog društvenog sektora
- Resursno efikasan i održiv infrastrukturni i prostorni razvoj u funkciji zaštite okoliša
- Efikasna javna administracija u funkciji unapređenja kvaliteta života građana i privlačenja investicija u svim aspektima razvoja.

Ako uzmemo u obzir nestabilnost ekonomije koja nam se dešava posljednjih godina, veoma oprezno se pristupilo planiranju rashoda i određivanju njihove gornje granice. Posebno se vodilo se računa o budžetskim principima uravnoteženosti i ekonomičnosti. S toga je neophodno nastaviti mjere štednje i smanjenje potrošnje iz budžeta planiranih za razdoblje 2026. – 2028. godina.

6. PRIHODI BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI

Očekivani nivo ukupnih prihoda i primitaka u Budžetu općine Banovići za 2026. godinu iznosi 17.912.705,00 KM i u poređenju sa planiranim iznosom u 2025. godini koji iznosi 19.158.365,00 KM manji je za 6,50%.

Projicirani nivo prihoda u 2027. godini iznosi 18.375.155,00 KM a u 2028. godini 19.072.985,00 KM. Iz datih projekcija može se vidjeti da je projicirani iznos ukupnih prihoda u 2027. godini veći za 2,58 % u odnosu na 2026. godinu, a projicirani prihodi u 2028. godini veći za 3,80 % u odnosu na projekcije za 2027. godinu.

Projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza za Budžet općine Banovići za period 2026- 2028. godina zasnivaju se na projekcijama dostavljenim od strane Ministarstva finansija TK za gradove/općine Tuzlanskog kantona iz mjeseca juna 2025.godine i projekcijama JU Direkcije regionalnih cesta TK.

U slijedećoj tabeli su navedene projekcije prihoda i primitaka u Budžetu općine Banovići za period 2026.-2028.godina.

-Tabela 6. - Prihodi, primici i finansiranje Budžeta općine Banovići u KM

	IZVRŠENJE	PLAN	PROJEKCIJE		
	2024. godina	2025. godina	2026. godina	2027. godina	2028. godina
I UKUPNABUDŽETSKA SREDSTVA (A+B+C)	10.605.979,00	14.414.690,00	13.983.555,00	14.541.095,00	15.177.000,00
A.Poreski prihodi	6.990.213,00	7.879.910,00	8.773.800,00	9.315.230,00	9.831.185,00
Porez na imovinu	444.601,00	426.340,00	386.210,00	391.390,00	397.070,00
Porez na dohodak	2.940.647,00	3.233.220,00	3.698.280,00	3.904.695,00	4.125.650,00
Prihodi od indirektnih poreza	3.604.965,00	4.220.350,00	4.689.310,00	5.019.145,00	5.308.465,00
B.Neporezni prihodi	3.553.114,00	6.472.780,00	5.149.925,00	5.166.445,00	5.286.815,00
Prihodi od pod. aktivnosti i imovine	1.178.512,00	1.279.960,00	1.229.280,00	1.228.720,00	1.229.500,00
Naknade i takse i prihodi od javnih usluga	2.373.092,00	5.191.320,00	3.919.245,00	3.936.325,00	4.055.915,00
Novčane kazne	1.510,00	1.500,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00
C.Primici	62.652,00	62.000,00	59.830,00	59.420,00	59.000,00
II NAMJENSKA SREDSTVA,GRANTOVI, DONACIJE, PRIMICI I VLASTITA SREDSTVA	1.098.628,00	4.743.675,00	2.929.150,00	2.834.060,00	2.895.985,00
Primljeni tekući i namjenski transferi	72.095,00	165.000,00	235.000,00	140.000,00	140.000,00
Kapitalni transferi	875.864,00	4.409.555,00	3.543.480,00	3.533.940,00	3.585.785,00
Prihodi od pruž. Javnih usluga-vlastiti prihodi	150.669,00	169.120,00	150.670,00	160.120,00	170.200,00
UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE (I+II)	11.704.607,00	19.158.365,00	17.912.705,00	18.375.155,00	19.072.985,00

6.1. Porezni prihodi

Ukupni porezni prihodi u 2026. godini predviđaju se u iznosu od 8.773.800,00 KM što je za 893.890,00 KM ili 11,34 % veće u odnosu na ove planirane prihode za 2025. godinu. U narednoj godini ovi prihodi procjenjuju se sa povećanjem od 6,17 % u odnosu na projiciranu 2026. godinu i u 2028. godini za 5,54 % u odnosu na 2027. godinu.

Prihodi od indirektnih poreza su porez na dodanu vrijednost (PDV) i porezi koji pripadaju Direkcijama cesta. Najznačajniji u ovoj grupi prihoda je prihod od PDV-a, koji je preuzet iz revidiranih projekcija prihoda od indirektnih i direktnih poreza općina Tuzlanskog kantona za 2025. godinu i projekcije za period 2026.-2028. godina broj: 07/1-11-17831-3/25 od 02.06.2025. godine i revidiranih projekcija prihoda od indirektnih poreza JU Direkcije regionalnih cesta za 2025. godinu i period 2026.-2028. godina broj: 05-11-40-RPP-1/25 od 10.06.2025. godine i projicirani su u iznosu od 4.689.310,00 KM za 2026.godinu, što je za 11,11 % veće u odnosu na planirane za 2025. godinu. Predviđeni iznos u 2027. godini iznosi 5.019.145,00 KM i veći je za 7,03 % od iznosa predviđenog u 2026.godini i u 2028. godini projiciran je iznos od 5.308.465,00 KM što je za 5,76 % više u odnosu na projiciranu 2027. godinu.

Prihod od poreza na dohodak se u 2026. godini procjenjuje u iznosu od 3.698.280,00 KM sa povećanjem od 14,38% u odnosu na planiranu 2025. godinu u kojoj je planirano ostvarenje 3.233.220,00 KM. Prema projekcijama, prihodi od poreza na dohodak u 2027. godini iznose 3.904.695,00 KM i ovi prihodi se povećavaju za 5,58% u odnosu na 2026. godinu. Daljnji rast ovih prihoda predviđa se i u 2028. godini za koju je planirano ostvarenje u iznosu od 4.125.650,00 KM što je za 5,66% više u odnosu na iznos projekcije za 2027. godinu.

6.2. Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju: prihodi od finansijske i nematerijalne imovine, prihodi od iznajmljivanja i zakupa, naknade i takse, naknade po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta i zauzimanja javnih površina, posebne naknade.

Očekivani ukupni iznos prikupljenih neporeznih prihoda (uključujući i vlastite prihode) u 2026. godini iznosi 5.300.595,00 KM. Projekcije neporeznih prihoda u 2027. godini iznosi 5.326.565,00 KM i u 2028. godini 5.457.015,00 KM.

Veoma značajan prihod u ovoj grupi prihoda su sredstva koja se planiraju ostvariti od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa. Ova sredstva planiraju se u iznosu od 1.110.890,00 KM u 2026. godini i čine 20,96% ukupno planiranih neporeznih prihoda.

6.3. Tekući transferi

Primljeni tekući i kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti projicirani su za 2026. godinu u iznosu od 3.778.480,00 KM, što je za 17,40 % manje u odnosu na planiranu 2025. godinu. U narednoj 2027. godini primljeni transferi se planiraju sa smanjenjem od 2,77 % u odnosu na 2026. godinu. Primljeni transferi planirani u 2028. godini iznose 3.725.785,00 KM što je za 1,41 % više u odnosu na 2027. godinu.

6.4. Rizici po projekcije prihoda

Obzirom da su rizici po projekcije najvećim dijelom vezani za vanjske faktore (situaciji vezanoj za rat i energetske krizu), neizvjesnost povezana sa projekcijama na visokoj je razini. Razvoj događaja na ukrajinskom ratištu a sada i ratovima na bliskom istoku i rješavanje globalnih energetskih problema predstavljaju glavne rizike po načinjene projekcije.

S duge strane, na ostvarenje projekcija utjecat će i unutrašnji faktori vezani za kompleksnu administrativnu organizaciju Federacije BiH, složen sistem donošenja odluka, spor tempo provođenja reformskih mjera isl. Eventualna kašnjenja u provođenju strukturnih reformi mogla bi se negativno odraziti na privredni rast. Također, rizik koji se odnosi na migraciju stanovništva pogotovo aktivnog radnog stanovništva iz Federacije BiH u konačnici bi mogao imati negativan odraz na produktivnost te rezultirati sporijim rastom BDP – a od projektovanog.

Kao rizik po projekcije značajno je navesti i stabilnost u proizvodnji električne energije koji u znatnoj mjeri ovisi o hidrološkim prilikama. Naime, nepovoljne hidrološke prilike mogle bi se loše odraziti na ukupnu proizvodnju električne energije, a samim tim i na fizički obim industrijske proizvodnje, a što bi opet imalo negativan odraz na ostale komponente BDP – a.

Izvršenje raspoloživih prihoda po osnovu indirektnih poreza za budžetske korisnike u Federaciji BiH direktno će ovisiti i o visini otplate vanjskog duga, s obzirom da se ukupan iznos prihoda s Jedinstvenog računa, koji pripada Federaciji BiH, u skladu s članom 21. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja („Službeni novine BiH“, broj 44/03, 52/04, 4/07, 4/08, 50/08- dr. Zakon, 49/09, 32/13 i 91/17) umanjuje za iznos sredstava potrebnih za servisiranje inozemnog duga Federacije BiH.

7. RASHODI BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI

Rashodi i izdaci Budžeta općine Banovići za 2026. godinu projicirani su u okviru prognoziranih prihoda i iznose 17.748.605,00 KM, za 2027. godinu iznose 18.211.055,00 KM i za 2028. godinu iznose 18.908.885,00 KM.

U narednoj tabeli dat je pregled javnih rashoda kroz izvršenje u prethodnoj godini, plan tekuće godine i projekcije za naredne tri godine. Ovakva analiza je važan element procesa srednjoročnog planiranja budžeta jer daje osnovu za izradu planova budžetske potrošnje i gornjih granica rashoda.

-Tabela 7. -Rashodi, izdaci i finansiranje budžeta općine Banovići za period 2026. – 2028. godina

	IZVRŠENJE	PLAN	PROJEKCIJE		
	2024. godina	2025. godina	2026. godina	2027. godina	2028. godina
Bruto plaće i naknade plaća	3.511.122,00	4.309.070,00	4.869.280,00	5.356.210,00	5.891.840,00
Naknade troškova zaposlenih	701.142,00	852.410,00	900.740,00	868.580,00	902.780,00
Doprinosi poslodavca	407.926,00	497.600,00	562.290,00	618.520,00	680.370,00
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	1.733.383,00	2.899.760,00	2.885.245,00	2.873.525,00	2.873.525,00
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	2.908.139,00	4.116.515,00	4.168.850,00	4.143.850,00	4.223.850,00
Kapitalni transferi	194.067,00	121.000,00	160.000,00	160.000,00	160.000,00
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.953.333,00	5.703.510,00	3.633.350,00	3.629.350,00	3.623.350,00
Izdaci za otplate dugova	432.172,00	394.400,00	368.850,00	361.020,00	353.170,00
Tekuća rezerva	109.436,00	100.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00
UKUPNO	11.950.720,00	18.994.265,00	17.748.605,00	18.211.055,00	18.908.885,00

Od 2026. do 2028. godine, planiran je iznos od po 164.100,00 KM za pokriće dijela akumuliranog deficita iz prethodnih godina.

Plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima poslodavca projicirane za 2026. godinu iznose 6.332.310,00 KM i veće su za 673.230,00 KM u odnosu na plan 2025. godine.

Predviđeni prihodi ali i rashodi u Dokumentu okvirnog budžeta općine Banovići, kako za izdvajanja za bruto plaće, doprinose poslodavca i naknade troškova zaposlenih tako i za materijalne troškove odnose se samo na zaposlene u Općinskoj upravi jer po uspostavi Registra javne ustanove i ostali korisnici budžeta, nisu dobile status budžetskog korisnika i dalje su, do sticanju uslova na prelazak za budžetskog

korisnika, ostali u transferu.

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25) nakon usvajanja od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument bit će objavljen na web stranici Općine Banovići i dostavljen Općinskom vijeću Banovići, uz Nacrt budžeta za 2026. godinu, u vidu informacije.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općina Banovići
Općinski načelnik
Broj: 01-04- 2128 /25
Banovići: 18.06.2025. godine

OPĆINSKI NAČELNIK

dr. sci. Mehmed Hasanović